

Document de ședință

**B9-0245/2021 }
B9-0246/2021 }
B9-0247/2021 } RC1**

28.4.2021

PROPUNERE COMUNĂ DE REZOLUȚIE

depusă în conformitate cu articolul 144 alineatul (5) și articolul 132
alineatul (4) din Regulamentul de procedură

în locul următoarelor propuneri de rezoluție:

B9-0245/2021 (The Left)
B9-0246/2021 (Verts/ALE)
B9-0247/2021 (S&D)

referitoare la Bolivia și la arestarea fostei președinte Jeanine Áñez și a altor
funcționari
(2021/2646(RSP))

Marek Belka, Isabel Santos, Javi López

în numele Grupului S&D

Jordi Solé, Hannah Neumann

în numele Grupului Verts/ALE

Marisa Matias, Manu Pineda

în numele Grupului The Left

Rezoluția Parlamentului European referitoare la Bolivia și la arestarea fostei președinte Jeanine Áñez și a altor funcționari (2021/2646(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Bolivia,
- având în vedere declarația purtătorului de cuvânt al Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE) din 14 martie 2021 cu privire la ultimele evoluții din Bolivia,
- având în vedere declarația purtătorului de cuvânt al VP/ÎR din 10 august 2020 cu privire la pregătirile electorale din Bolivia și cea din 23 octombrie 2020 cu privire la alegerile generale din Bolivia,
- având în vedere declarația purtătorului de cuvânt al Secretarului General al ONU din 13 martie 2021 privind situația din Bolivia,
- având în vedere raportul înaltului comisar al ONU pentru drepturile omului din 24 august 2020 intitulat „The Human Rights Situation in the Aftermath of the 20 October 2019 General Elections in Bolivia” (Situația drepturilor omului în urma alegerilor generale din 20 octombrie 2019 din Bolivia),
- având în vedere declarația Comisiei Interamericane a Drepturilor Omului din 16 martie 2021 prin care i se solicită Boliviei să respecte standardele interamericane privind garanțiile procedurale și accesul la justiție și se subliniază obligația care îi revine țării de a investiga și de a pedepsi orice persoană responsabilă de încălcările drepturilor omului comise în contextul crizei electorale și instituționale din 2019 și de a asigura despăgubiri complete pentru victime și familiile acestora,
- având în vedere declarațiile Secretariatului General al Organizației Statelor Americane (OAS) din 15 și 17 martie 2021 privind situația din Bolivia,
- având în vedere Orientările Uniunii Europene privind apărătorii drepturilor omului și libertatea de exprimare,
- având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, la care Bolivia este parte,
- având în vedere Constituția din 2009 a Statului Plurinațional al Boliviei,
- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului,
- având în vedere Rezoluția 2131 (xx) a Adunării Generale a ONU intitulată „Declarație privind inadmisibilitatea intervenției în afacerile interne ale statelor și protejarea independenței și a suveranității lor”,
- având în vedere articolul 2 alineatul (4) din Carta Organizației Națiunilor Unite,

- având în vedere Rezoluția 1514 (xv) a Adunării Generale a ONU intitulată „Declarație privind acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale”,
 - având în vedere raportul Centrului de Cercetări Politice și Economice privind alegerile din Bolivia din 2019, în care se explică faptul că acuzațiile de fraudă au fost nu numai exagerate, ci și, aparent, fabricate,
 - având în vedere Acordul regional privind accesul la informații, participarea publicului și justiția în probleme de mediu în America Latină și în zona Caraibilor, semnat la Escazú, la 4 martie 2018,
 - având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât situația politică și socială din Bolivia rămâne critică, fiind marcată de o polarizare puternică a dezbaterii politice, de distrugeri continue ale mediului cauzate de proiecte de extracții, de persistența unor disparități socioeconomice enorme și, mai recent, de impactul pandemiei de COVID-19; întrucât, după alegerile din 20 octombrie 2019, Bolivia s-a confruntat cu un transfer brusc al puterii, fără acoperire juridică, și cu un rol activ al armatei și al forțelor de poliție, numeroși susținători ai președintelui Evo Morales, populația indigenă și apărătorii drepturilor omului fiind uciși de forțele militare, membri ai partidului lui Morales, Mișcarea pentru Socialism, fiind persecutați de opoziție, inclusiv prin acte de violență, precum bătăi și hărțuire, iar casele unor politicieni de rang înalt fiind incendiate;
- B. întrucât, după săptămâni de proteste violente, comandantul suprem al forțelor armate bolivieni din momentul respectiv, Williams Kaliman, care a ocupat, de asemenea, postul de atașat militar al Boliviei la Washington în perioada 2013-2016, i-a solicitat președintelui Morales demisia, lucru pe care acesta l-a făcut, pentru a evita noi vărsări de sânge și pentru a reduce tensiunile; întrucât, în ziua următoare, Evo Morales a fost obligat să părăsească Bolivia, obținând azil în Mexic; întrucât, în urma acestui eveniment, al doilea vicepreședinte al Senatului, Jeanine Áñez, s-a autoproclamat președintă, cu sprijinul armatei și fără cvorumul necesar din punct de vedere constituțional; întrucât Jeanine Áñez a rămas în funcția de președinte interimar până la alegerile din octombrie 2020, când Luis Arce a preluat această funcție;
- C. întrucât cel puțin 35 de persoane au murit și 833 au fost rănite în timpul protestelor care au început în octombrie 2019, iar multe altele au fost reținute fiind nerespectate garanțiile procedurale, în contextul unor rapoarte privind încălcări ale drepturilor omului la scară largă și abuzuri legate de acestea; întrucât aceste încălcări ale drepturilor omului nu au fost anchetate, urmărite penal sau pedepsite în mod corespunzător, ceea ce a permis menținerea impunității lor; întrucât, sub auspiciile Comisiei Interamericane a Drepturilor Omului, Grupul interdisciplinar de experți independenți pentru Bolivia și-a început investigațiile în Bolivia la sfârșitul lunii noiembrie 2020, readucând speranța că se va face dreptate, că se va descoperi adevărul și că victimele încălcărilor drepturilor omului vor fi despăgubite;
- D. întrucât, la 15 noiembrie 2019, guvernul interimar al Boliviei a emis Decretul nr. 4078, care a conferit forțelor armate dreptul de „a sprijini poliția în apărarea societății și menținerea ordinii publice”, fără a le face răspunzătoare în fața justiției pentru

infrafracțiunile comise, deschizând astfel calea impunității, așa cum s-a întâmplat în timpul dictaturilor civil-militare; întrucât, la 15 noiembrie, în orașul Sacaba, și la 19 noiembrie, în orașul Senkata, forțele armate au deschis focul asupra demonstranților care nu păreau a fi înarmați și care susțineau președintele destituit; întrucât cel puțin 18 persoane au fost ucise de poliție și de armată;

- E. întrucât, în noiembrie 2019, guvernul interimar al Boliviei a depus o plângere penală la parchet, solicitând să i se aplice președintelui Evo Morales pedeapsa maximă pentru acte de terorism și rebeliune comise prin presupusul său rol în tulburările din țară;
 - F. întrucât intervenția deschisă a forțelor militare și polițienești din 2019 a destabilizat și mai mult țara; întrucât multiplele acte de represiune comise de armată și de poliție în locuri publice au reprezentat o reamintire tristă a celor mai întunecate perioade ale dictaturilor civil-militare pe care le-a cunoscut Bolivia timp de zeci de ani și a celor peste 200 de lovituri de stat militare (cele mai multe din toate țările din America Latină) care au avut loc începând din 1825, când această țară și-a câștigat independența;
 - G. întrucât, la 18 octombrie 2020, au avut loc alegeri; întrucât rezultatele alegerilor, în urma cărora Luis Arce a devenit în mod legitim președinte al Statului Plurinațional al Boliviei, au fost recunoscute pe scară largă de comunitatea internațională;
 - H. întrucât, în martie 2021, parchetul național a emis și a aplicat mandate de arestare împotriva fostei președinte Áñez, a miniștrilor guvernului său interimar și a altor persoane care au făcut parte din guvernul interimar în perioada 2019-2020, pentru infracțiuni precum rebeliune, terorism și conspirație, în cadrul unei acțiuni în justiție cunoscute sub numele de „Coup d'état”; întrucât, la 18 februarie 2021, a fost aprobat Decretul Suprem nr. 4461, prin care se acordă amnistie sau grațiere susținătorilor guvernului președintelui Arce care au fost reținuți pentru presupuse infracțiuni comise în timpul crizei politice care a început în octombrie 2019;
 - I. întrucât UE a jucat un rol important, facilitând acțiunile de pacificare din 2019 și 2020 și susținând organizarea unor alegeri corecte;
1. își exprimă îngrijorarea cu privire la consecințele sociale și politice care s-au manifestat și înrăutățit în Bolivia după întreruperea bruscă a continuității constituționale în 2019, când au avut loc intervenții ale armatei și ale poliției, inclusiv reprimarea mișcărilor sociale și a comunităților indigene și regretă profund situația tragică a tuturor victimelor tulburărilor din Bolivia; subliniază necesitatea de a susține statul plurinațional și plurilingv, care este complet legal;
 2. solicită găsirea unei soluții într-un cadru judiciar transparent și fără presiuni politice pentru acuzațiile legate de evenimentele din 2019, inclusiv pentru detenția fostei președinte interimare Jeanine Áñez; solicită respectarea deplină a drepturilor sale în timpul detenției, inclusiv la asistență medicală;
 3. invită guvernul bolivian să ancheteze, să urmărească penal și să pedepsească de urgență și cu rigurozitate pe toți cei responsabili de violențele și încălcările grave ale drepturilor omului comise în contextul crizei și să asigure despăgubiri pentru victime; subliniază că este important să se elaboreze un plan pentru a oferi asistență imediată victimelor încălcărilor drepturilor omului și familiilor lor și să li se acorde despăgubiri

cuprinzătoare; este profund îngrijorat de faptul că, până în prezent, nicio persoană nu a fost trasă la răspundere pentru decesele din Sacaba și Senkata și nici pentru majoritatea asasinatelor care au avut loc în 2019; subliniază că lipsa de acțiune va adânci diviziunile, agravând tensiunile actuale și subminând încrederea publică în instituțiile statului;

4. îndeamnă la transparență totală în ceea ce privește răspunderea pentru întreruperea bruscă a continuității constituționale prin intervenția armatei și a poliției și pentru încălcările drepturilor omului comise de atunci;
5. solicită să se respecte pe deplin independența puterilor în stat și să se abordeze diferențele politice prin dialog și reconciliere pentru a menține democrația, statul de drept și respectarea drepturilor omului;
6. apreciază faptul că alegerile din 18 octombrie 2020 s-au desfășurat fără incidente și cu garanții democratice depline; evidențiază victoria electorală clară a lui Luis Arce și a partidului Movimiento al Socialismo; salută desfășurarea cu succes a alegerilor subnaționale din 2021 și recunoaște sprijinul acordat de UE pentru alegerile prezidențiale din 2020 printr-o misiune de experți electorali și rolul pozitiv al UE de facilitator al procesului de pace din 2019 și 2020;
7. subliniază că independența instituțiilor și separarea puterilor sunt esențiale pentru asigurarea unui proces echitabil și observă că lipsa independenței ar afecta accesul la justiție și, în general, ar diminua încrederea cetățenilor în sistemul național de justiție; invită, în acest sens, guvernul Boliviei să ia toate măsurile necesare pentru a susține în continuare statul de drept și a asigura independența și imparțialitatea sistemului judiciar al țării, garantând accesul victimelor la justiție și să recunoască că sunt necesare despăgubiri adecvate și prompte;
8. este de acord cu declarația Secretarului General al ONU, care reamintește că este important să se respecte garanțiile procedurale și transparența deplină în toate procedurile judiciare; reamintește, de asemenea, măsurile importante luate de toți actorii din Bolivia în direcția consolidării păcii; invită guvernul Boliviei să coopereze deplin cu organismele ONU și să emită o invitație permanentă de a vizita țara către toate structurile din cadrul procedurilor speciale ale Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU;
9. salută și sprijină activitatea desfășurată de ONU sub auspiciile Comisiei interamericane pentru drepturile omului (IAHCR) și solicită reinstituirea Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și a Grupului interdisciplinar de experți independenți pentru Bolivia (GIEI);
10. subliniază că toate procedurile judiciare trebuie să se desfășoare cu respectarea deplină a principiului respectării garanțiilor procedurale, în conformitate cu dreptul internațional și cu asigurarea garanțiilor judiciare, a protecției judiciare și a accesului la justiție, în contextul unui sistem judiciar independent și imparțial, lipsit de interferențe din partea altor instituții ale statului;
11. este preocupat de intensificarea în ultimii ani a limbajului violent și inflamator, precum și a violenței verbale și fizice îndreptate împotriva jurnaliștilor, a apărătorilor drepturilor

omului și a populațiilor indigene, ceea ce reflectă rasismul profund înrădăcinat; condamnă cu fermitate toate actele de rasism și denigrare, le consideră încălcări grave ale drepturilor omului și solicită clarificarea rapidă și completă a acestora în vederea urmării penale și a sancționării tuturor responsabililor din punct de vedere material și moral; subliniază că libertatea presei este un element esențial de stabilitate;

12. îndeamnă UE să continue să fie alături de Bolivia și să colaboreze cu autoritățile nou alese în vederea consolidării prosperității și stabilității țării, într-un spirit de respect, egalitate, justiție, unitate și incluziune;
13. condamnă instrumentalizarea drepturilor omului în scopuri politice;
14. invită SEAE și statele membre să își intensifice sprijinul pentru dialog cu scopul de a aborda cauzele profunde ale încălcărilor drepturilor omului în țară și a asigura că nu se repetă violența motivată politic și instituțional în Bolivia, prin susținerea lansării urgente a unui dialog național și a unui proces de reconciliere, cu scopul de a dezamorsa tensiunile și ostilitățile latente din societatea boliviană, pentru a asigura respectarea deplină a drepturilor omului pentru toate persoanele;
15. invită SEAE și statele membre să își sporească protecția și sprijinul pentru apărătorii mediului și ai drepturilor omului din Bolivia; invită delegația UE să aplice pe deplin Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului și să ofere sprijin societății civile și acces la protecție persoanelor care riscă să fie persecutate și, acolo unde este cazul, să înlesnească eliberarea de vize de urgență și să ofere azil temporar în statele membre ale UE;
16. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Guvernului și Parlamentului Boliviei și Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane.